

Digitální fotoaparáty

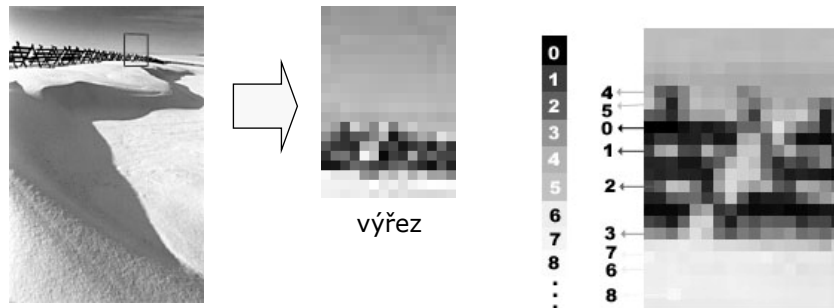
Ing. Tomáš Kratochvíl

Současná televizní technika a videotechnika
kurz U3V

Program semináře a cvičení

- Digitální fotografie – snímání jasu a skládání barev.
- Digitální fotoaparát – princip a vlastnosti.
- Obsluha digitálního fotoaparátu (ukázka).
- Přenos digitální fotografie do počítače (ukázka).
- Zpracování digitální fotografie v počítači – organizační a editační programy (ukázka).
- Jak digitální fotografii vytisknout?

Černobílá digitální fotografie

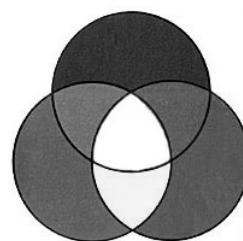
Digitální obraz – mozaika bodů tvořící **rastr**.

Každému obrazovému bodu rastru (**pixelu**) je přiřazena číselná hodnota reprezentující **jas**.

Počet obrazových bodů na palec (2,54 mm) udává **dpi**.

Barevná digitální fotografie

Základní barvy - R (červená), G (zelená), B (modrá) mohou tvořit aditivním mísením jakoukoliv barvu. Pomocí základních barev RGB lze získat **barvy doplňkové C (azurová), M (purpurová), Y (žlutá)**.

princip aditivního mísení barev

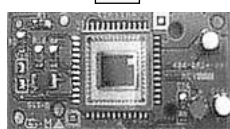
Barevná hloubka - hodnotou jasu každého obrazového bodu lze běžně rozlišit **256 úrovní** pro každou základní barvu RGB.

Celkový počet barevných odstínů je pak roven $256 (R) \times 256 (G) \times 256 (B) = \mathbf{16,7 \text{ mil. barev.}}$

Digitální fotoaparát

Paměťová karta

CCD senzor na tištěném spoji

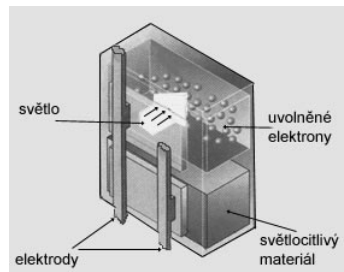
Deska digitálního fotoaparátu s objektivem

Paměťové karty pro digitální fotoaparáty

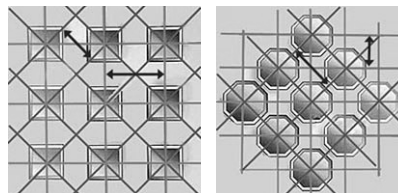
SD Card, xD-Picture Card, Compact Flash, Smart Media ....

	xD-PictureCard	SmartMedia	Memory Stick Duo	Memory Stick	SD Card	Compact Flash Card
Velikost (mm)	20 × 25 × 1,7	45 × 37 × 0,76	20 × 31 × 1,6	21,5 × 50 × 2,8	24 × 32 × 2,1	36,4 × 42,8 × 3,3
Objem (cm ³)	0,85	1,27	0,99	3,01	1,61	5,14
Hmotnost (g)	2	2	2	4	2	12
Počet kontaktů	18	20	10	10	9	50
Současná kapacita	16 ÷ 256 MB	2 ÷ 128 MB	64 MB	4 ÷ 128 MB	8 ÷ 256 MB	32 ÷ 512 MB
Potenciální kapacita	8 GB	128 MB	2 GB	4 GB	4 GB	více než 2 GB
Rychlost zápisu	1,3 MB/s (13, 32 MB) 3,0 MB/s (64 MB a větší)	1,3 MB/s (13, 32 MB) 3,0 MB/s (64 MB a větší)	2,5 MB/s	2,5 MB/s (Plánovaná max. rychlost 20 MB/S)	1,1 MB/s (Plánovaná max. rychlost 20 MB/s)	150 kB/s + 1,8 MB/s
Rychlost čtení	5,0 MB/s	5,0 MB/s	2,4 MB/s	2,4 MB/s	1,3 MB/s	850 kB/s
Ochrana copyrightu	Interní ID	Interní ID	MagicGate	MagicGate	4C	—
Spotřeba v klidu	25 µW	25 µW	148 µW	148 µW	122 µW	150 µW

CCD snímací čidlo (Charge-Coupled Device)

Elementární buňka

Standardní
CCD čidlo

Super
CCD čidlo

Matice fotocitlivých diod, uspořádaná do řádků a sloupců, jednotlivé prvky snímají **jas** přicházejícího světla. Jednotlivé senzory jsou překryty barevnými **filtry** RGB nebo CMY se zelenými filtry. CCD čidla se dělí na **Video CCD** a **progresivní CCD**.

Srovnání rozměrů CCD čidla a kinofilmu

Plocha CCD čidla:

2/3"

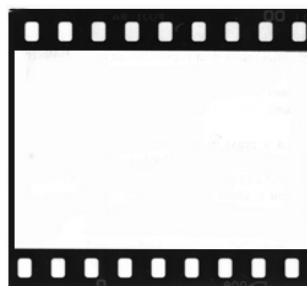
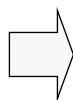
8,8x6,6 mm²

1/2"

6,4x4,8 mm²

1/3"

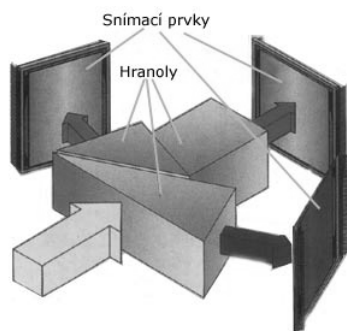
4,8x3,6 mm²

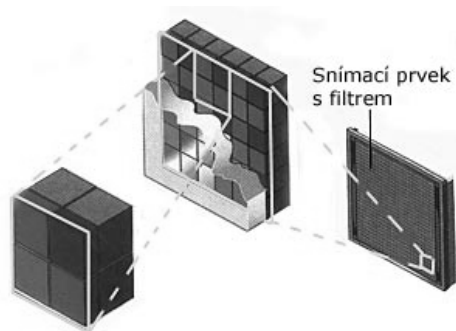
Plocha políčka 35 mm filmu
36x24 mm²

Rozdíl ve velikosti světlocitlivé plochy vyžaduje **změny v konstrukci** ve srovnání s klasickými přístroji.

Jak CCD čidlo vidí barvy

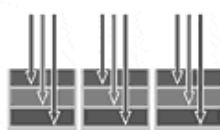
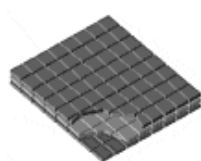
Snímání 3 CCD čidly

Snímání CCD čidlem s filtrem

Jak CCD čidlo vidí barvy

snímání pomocí 3 světlocitlivých vrstev

Světlo o různé vlnové délce proniká do **různé hloubky** světlocitlivé vrstvy křemíku. Čidlo pak nemá žádné filtry, ale tři světlocitlivé vrstvy. Z každé třívrstvé světlocitlivé vrstvy dostaneme plnou informaci o **barvě a jasu**.

Interpolace a komprese obrazu

Čidlo se **4 megapixely** světlocitlivých elementárních buněk pokryté mozaikovým filtrem typu GRGB nasnímá 2 mil. zelených (G) pixelů, 1 mil. červených (R) a 1 mil. modrých (B). Chybějící obrazové body jsou dopočítány metodou **matematické interpolace** (lineární, kvadratická, bikubická).

Množství paměti potřebné k uložení digitální fotografie lze spočítat tak, že **vynásobíme počet vodorovných pixelů počtem svislých pixelů x 3** (pro každou RGB barvu). Tento výpočet vede k obrovským objemům dat. Co s tím?

V průběhu **komprimace** jsou určité barvy a obrazová data označena za **nadbytečné** a jsou odstraněna nebo potlačena. Komprimaci pak rozlišujeme na **ztrátovou** a **bezeztrátovou**.

Komprese obrazu – praktický příklad

originální obraz

malá komprese 2,3x

velká komprese 6,7x

Formáty obrazů používaných digitálními fotoaparáty **JPEG** (komprimovaný), **TIFF** (nekomprimovaný), **RAW** (profi)

Obsluha digitálního fotoaparátu (ukázka)

Přenos digitální fotografie do počítače (ukázka)

Rozhraní fotoaparátu a počítače musejí být stejná – tzv. kompatibilní.

Přenos pomocí **uživatelského programu**, ten bývá součástí balení digitálního fotoaparátu a dodává ho výrobce.

USB rozhraní

Zpracování digitální fotografie v počítači (ukázka)

Programy pro zpracování a editaci digitálních fotografií

Jak digitální fotografii vytisknout?

1. Tisk svěřit profesionálům v digitálním minilabu. Je třeba přinést digitální fotografie na disketě FDD (1,44MB), Zip médiu (250MB), CD-R (700MB), DVD±R (4,7GB) nebo přímo na **paměťové kartě** (xD, SD, CF nebo SM).
2. Poslat digitální fotografie elektronickou poštou (fotografie jsou umístěny v příloze e-mailu) z počítače, odběr hotových fotografií dobírkou nebo kurýrem.
3. Vytisknout je přímo na **barevné inkoustové** nebo **sblimační tiskárně** pomocí počítače nebo i **bez něj!**

hp photosmart 7960
PhotoRet IV

Užitečné odkazy a knihy

Fotoškola - www.fotoaparar.cz

Digitální fotografie v praxi - www.fotografovani.cz

O digitální fotografii - www.digineff.cz

Institut digitalni fotografie - www.idif.cz

Knihy:

Ondřej Neff: *Tajná kniha o digitální fotografii*. iDnes, 2002.

Neffův průvodce digitální fotografií. IDIF, 2004.

Rozumíme digitálnímu fotoaparátu, Zpracování digitální fotografie, Fotografujeme s digitálním fotoaparátem, Cestování s digitálním fotoaparátem.

Edice praktická fotografie, IDIF, 2003-2004.